

شباهت یاران امام حسین(ع) و یاران حضرت مهدی(عج)

1. معرفت حقیقی

اگر کسی بخواهد در زمره یاران امام زمانش قرار گیرد، باید با او سنخیت روحی پیدا کند تا بتواند حقیقتاً و باطناً با او باشد؛ و این، به دست نمی آید مگر با معرفت و اعتقاد صحیح و پاکی نفس. بیش از هزار نفر تا شب عاشورا با امام حسین(ع) بودند، ولی چون با او سنخیت روحی نداشتند، نتوانستند همراه او بمانند و رهایش کردند. اما افرادی چون زهیر بن قین، هلال بن نافع و بریر که امام خود را شناخته بودند تا آخرین لحظه در کنار او ماندند. میزان معرفت آن‌ها را می توان از جملاتشان دریافت. هلال بن نافع: «به خدا سوگند؛ ما ملاقات پروردگار را ناخوشایند نمی دانیم و بر نیات و بصیرت خود پا برجاییم و با دوستان شما دوست، و با دشمنانتان، دشمن هستیم». بریر بن خضیر: «یا بن رسول الله! خدا بر ما منت نهاده که در رکاب تو کشته می شویم». این جملات، همه، حاکی از معرفتی است که اصحاب حضرت سید الشهدا(ع)، نسبت به امام زمان خود پیدا کرده بودند.

یاران حضرت بقیت الله(عج) نیز، از آن جا که خود را تحت تربیت خاندان عصمت قرار داده اند، به معرفتی دست یافته اند که پیغمبر اکرم(ص)، آنان را این گونه مدح می فرماید: «يَا عَلِيُّ أُعْجِبُ النَّاسَ إِيمَانًا وَ أُعْظِمُهُمْ يَقِينًا قَوْمٌ يَكُونُونَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ لَمْ يَلْحَقُوا النَّبِيَّ وَ حُجِبَ عَنْهُمْ الْحُجَّةُ فَأَمَنُوا بِسَوَادٍ عَلَى بَيَاضٍ؛ ای علی! عجیب ترین مؤمنان که یقین ارزشمندی دارند؛ کسانی هستند که در آخر الزمان زندگی می کنند و پیامبر را ندیده اند و حجت آنها نیز غایب است و به سیاهی روی سفیدی (نوشته ای) ایمان آورده اند»^۲ امام سجاد(ع) نیز در این باره می فرماید: «فَلَا يَثْبُتُ عَلَيْهِ إِلَّا مَنْ قَوِيَ يَقِينُهُ وَ صَحَّتْ مَعْرِفَتُهُ»^۳؛ بر [امامت] او [امام زمان(ع)] کسی استوار نمی ماند، مگر آن که یقینش، بسیار قوی و معرفتش نسبت به او، صحیح باشد».

2. ایمان راسخ

در تاریخ آمده است که یاران حضرت سیدالشهدا(ع) در شب عاشورا، نشاط و آرامش عجیبی داشتند. سید بن طاووس در لهوف نقل می کند که در شب عاشورا، بریر با عبدالرحمن شوخی می کرد و او را می خنداند و می گفت: «اطرافیانم می دانند که من، نه در جوانی و نه در پیری، این گونه نبوده ام؛ ولی این حالت، به جهت شوق و اشتیاقی است که نسبت به جایی که به سوی آن خواهیم رفت، دارم».

^۱. من لا يحضره الفقيه، ج 4، ص 366

^۲. این عبارت، کنایه از ایمان به چیزی است که دیده نمی شود.

^۳. بحار الأنوار ج ۵۱ ص ۱۳۴

یاران حضرت بقیة الله (عج) نیز، چنان خود را برای امام خود، ساخته و مهیا نموده‌اند و ایمان را در قلب خود، مستقر ساخته‌اند که خدای تعالی در قرآن بر ایمانشان صحه می‌گذارد و آن‌ها را اهل ایمان و عمل صالح معرفی می‌کند و می‌فرماید: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ...»⁴.

امام باقر (ع) نیز در شأن یاران امام زمان (عج) می‌فرماید: «این مؤمنان، همان کسانی هستند که خدای تعالی در کتابش، این‌گونه آن‌ها را توصیف نموده است: "الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ..."»⁵.

ایمان به غیب، یاران حضرت مهدی (عج) را چنان ارزش و مقامی داده است، که پیغمبر اکرم (ص) آن‌ها را برادران خود می‌خواند و آرزوی دیدارشان را می‌نماید: «یا لیتنی قد لقیتم اخوانی... و لكن اخوانی الذین یاتون من بعدکم یومنون بی...»

3. اسوه‌های استقامت

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»⁶. یاران حسین بن علی (ع) و یاوران حضرت مهدی (عج) که خدا را مربی خود می‌دانند و خویش را تحت تربیت او قرار داده‌اند، نمونه‌های کامل صبر و استقامت هستند.

سخنانی که یاران امام حسین (ع) در شب عاشورا و در محضر ابا عبدالله (ع) گفته‌اند، بهترین گواه بر این ادعاست. برای مثال، سعید بن عبدالله در آن شب، چنین گفته است: «اگر بدانم که در راه شما کشته می‌شوم، سپس مرا زنده می‌کنند و می‌سوزانند و خاکستر مرا بر باد می‌دهند و تا هفتاد مرتبه با من چنین می‌کنند، باز هم، دست از شما برنخواهم داشت».

زهیر بن قین نیز در خطاب با امام حسین (ع) این چنین، عرض ارادت کرده است: «یا بن رسول الله! به خدا قسم؛ دوست دارم کشته شوم و بعد از آن، دوباره زنده شوم و تا هزار بار، این اتفاق بیفتد؛ اما خدای تعالی کشته شدن را از تو و اهل بیت دفع نماید».

در زمان غیبت، استقامت یاران حضرت مهدی (عج) در عرصه اعتقادات است.

امام باقر (ع) در این زمینه فرموده‌اند: «روزگاری می‌رسد که امام از مردم غائب می‌گردد. پس خوشا به حال کسانی که در آن زمان، بر امر ما استوار می‌مانند».

---

⁴. «خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین جانشین قرار دهد، همان گونه که کسانی پیش از ایشان را جانشین کرد...»، سورة نور، آیه 55.

(این آیه شریفه، در روایات متعددی، توصیف حضرت بقیة الله (عج) و اصحاب ایشان دانسته شده است).

⁵. «کسانی هستند که به غیب ایمان دارند...»، سورة بقره، آیه 3.

⁶. «کسانی که گفتند: پروردگار ما الله است، سپس [در میدان عمل بر این حقیقت استقامت ورزیدند، نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می‌شوند]، سورة احقاف، آیه 13.

امیرالمؤمنین (ع)، نیز اراده‌های محکم یاران فرزندش، حجت بن الحسن (عج) را این گونه به تصویر می‌کشد: «آنها شیرهای ژبانی هستند که از جنگل‌های خود بیرون آمده‌اند و اگر اراده کنند که کوه‌ها را از جای بربکنند، بی‌تردید چنین می‌کنند».

4. وفای به عهد

اصحاب حضرت سید الشهداء (ع) به تعهدی که با خدای خود - در اطاعت و نصرت امام خویش داشتند - وفا نمودند؛ به طوری که ایشان، در خطاب به یارانش می‌فرماید: «همانا من یارانی باوفا تر و بهتر از یاران خود، سراغ ندارم».

یاران با وفای حضرت بقیت الله (عج) نیز، نه تنها در اثر فتنه و فراز و فرودهای دوران غیبت، تعهد خود را در یاری امام خود، فراموش نمی‌کنند، بلکه هر روز، عهد خود را با مولای خویش تجدید می‌نمایند: «اللَّهُمَّ إِنِّي أُجَدِّدُ لَهُ فِي صَبِيحَةِ يَوْمِي هَذَا وَمَا عِشْتُ مِنْ أَيَّامِي عَهْدًا وَعَقْدًا وَبَيْعَةً لَهُ فِي غُنْقِي لَا أَحُولُ عَنْهَا وَلَا أَرْوُلُ أَبَدًا⁷: خدایا در صبح این روز و تا زندگی کنم از روزهایم، برای آن حضرت بر عهده‌ام، عهد و پیمان و بیعت تجدید می‌کنم که از آن، رو نگردانم و هیچ‌گاه دست برندارم».

---

⁷ . مفاتیح الجنان، دعای عهد